

دفترچه سؤالات مرحله دوم

سی‌امین المپیاد ادبی

سال برگزاری	تعداد سؤالات	زمان پاسخ‌گویی
۱۳۹۶	۱۰۰	۱۱۰ دقیقه

توضیحات مهم

- ۱- کد دفترچه‌ی سؤالات شما ۱ است. این کد را در محلّ مربوط روی پاسخ‌نامه با مداد پر کنید. در غیر این صورت پاسخ‌نامه‌ی شما تصحیح نخواهد شد. توجه داشته باشید کد دفترچه‌ی سؤالات شما که در زیر هر یک از صفحه‌های این دفترچه نوشته شده است، با کد اصلی که در همین صفحه است، یکی باشد.
- ۲- بلافاصله پس از آغاز آزمون، تعداد سؤالات داخل دفترچه و وجود همه‌ی برگه‌های دفترچه‌ی سؤالات را بررسی نمایید. در صورت وجود هر گونه نقصی در دفترچه، در اسرع وقت مسئول جلسه را مطلع کنید.
- ۳- یک برگ پاسخ‌نامه در اختیار شما قرار گرفته که مشخصات شما بر روی آن نوشته شده است. در صورت نادرست بودن آن، در اسرع وقت مسئول جلسه را مطلع کنید.
- ۴- کلیه جواب‌ها باید در پاسخ‌نامه وارد شود. بدیهی است موارد مندرج در دفترچه سؤالات تصحیح نشده و به آن‌ها هیچ نمره‌ای تعلق نخواهد گرفت.
- ۵- نام و نام‌خانوادگی خود را روی کلیه صفحات دفترچه سؤالات و پاسخ‌نامه بنویسید.
- ۶- برگه‌ی پاسخ‌نامه شما را دستگاه تصحیح می‌کند، پس آن را تا نکنید و تمیز نگه دارید و به علاوه، پاسخ هر پرسش را با مداد مشکی نرم در محلّ مربوط علامت بزنید. لطفاً خانگی مورد نظر را کاملاً سیاه کنید.
- ۷- همراه داشتن هر گونه کتاب، جزوه، یادداشت و لوازم الکترونیکی نظیر تلفن همراه و لپ‌تاپ ممنوع است. همراه داشتن این قبیل وسایل حتی اگر از آن استفاده نکنید یا خاموش باشد، تقلّب محسوب خواهد شد.
- ۸- دفترچه سؤالات باید همراه پاسخ‌نامه به مسئولین جلسه تحویل شود.
- ۹- پاسخ درست به هر سؤال ۳ نمره‌ی مثبت و پاسخ نادرست یک نمره منفی دارد.
- ۱۰- شرکت‌کنندگان در دوره تابستان از بین دانش‌آموزان پایه سوم متوسطه انتخاب می‌شوند.

منابع درسی

۱- همه گزینه‌ها بجز گزینه ..... در مورد سیف فرغانی درست است.

(۱) سیف فرغانی با ارادتی که به مولوی داشت او را ستایش کرده و با او مکاتبه داشته است.

(۲) سیف از قالب قصیده برای بیان انتقادهای کوبنده و طرح دیدگاه‌های اجتماعی و اخلاقی استفاده کرده است.

(۳) سبک شعری سیف به شیوه سخنوران نامی خراسان نزدیک است.

(۴) در شعر سیف ردیف‌های دشوار و پاره‌ای التزام‌های دیگر دیده می‌شود.

۲- همه گزینه‌ها بجز گزینه ..... در مورد عبید زاکانی درست است.

(۱) چهره ادبی و ممتاز عبید را باید در آثار طنزآمیز او دید در نوشته‌ها و سروده‌های عبید، زبان طنز بی‌پرواست.

(۲) دیگران هم از شیوه عبید تقلید کرده‌اند اما گویی هیچ‌کس نتوانسته است در مقام طنز و انتقاد اجتماعی با این کیفیت هنری به پای او برسد.

(۳) اشعار عبید به دو بخش جدی و طنزآمیز تقسیم می‌شود که اشعار جدی او به صورت دیوانی فراهم آمده است که به «عشاق‌نامه» معروف است.

(۴) ذوق و هنر عبید در نکته‌یابی و انتقادهای ظریف اجتماعی در قالب طنز و لطیفه‌های دل‌نشین آشکار می‌شود.

۳- کدام ویژگی در مورد «تاریخ جهانگشای» نادرست است؟

(۱) نثر تاریخ جهانگشای مصنوع است.

(۲) نویسنده به دلیل کاربرد صنایع ادبی از معنا و محتوا غافل مانده است.

(۳) در این کتاب لغات عربی و مغولی زیادی به کار رفته است.

(۴) این کتاب از بهترین متون تاریخی بازمانده از دوره مغول است.

محاسبات و نکته‌های مهم

۴- در کدام گزینه تقریباً همه شخصیت‌ها به صورت رسمی شاعری را پیشه خود کرده بودند؟

- (۱) سروش، وصال، یغمای جندقی
(۲) نراقی، صبا، مجمر
(۳) شبیانی، حبیب خراسانی، قآنی
(۴) سحاب، نشاط، قائم‌مقام

۵- همه گزینه‌ها در مورد یک تن از شاعران دوره بیداری است بجز ....

- (۱) مجله دانشکده او ارگان انجمنی ادبی با همین نام بود.
(۲) عشق و غزل در شعر او جایگاه برجسته‌ای ندارد.
(۳) وی توانست قالب قصیده را با اسلوب شاعران سبک خراسانی احیا کند.
(۴) اشعار فکاهی او الگوی مهمی برای شاعران متجدد دوره بیداری و پس از آن به شمار می‌رود.

۶- با توجه به بیت زیر، کدام گزینه نادرست است؟

- فطرت آشفت که از خاک جهان مجبور / خودگری، خودشکنی، خودنگری پیدا شد
خبری رفت ز گردون به شبستان ازل / حذر ای پردگیان پرده‌دری پیدا شد
(۱) موضوع شعر آفرینش انسان است.
(۲) پردگیان فرشتگان الهی هستند.
(۳) مصراع دوم بیت اول همه صفاتی برای انسان است.
(۴) جهان مجبور اشاره به ذهن انسان دارد.

۷- واژه «بگذرد» در همه گزینه‌ها معنایی نزدیک به هم دارد بجز .....

- (۱) وین بوم محنت از پی آن تا کند خراب / بر دولت آشیان شما نیز بگذرد
(۲) بر تیر جورتان ز تحمل سپر کنیم / تا سختی کمان شما نیز بگذرد
(۳) باد خزان نکبت ایام ناگهان / بر باغ و بوستان شما نیز بگذرد
(۴) پیل فنا که شاه بقا مات حکم اوست / هم بر پیادگان شما نیز بگذرد

محاسبات و نکته‌های مهم

۸- توضیح مربوط به کدام گزینه درست است؟

- ۱) دانه پنهان کن به کلی دام شو / غنچه پنهان کن گیاه بام شو (ضعف را کنار بگذار و حق خود را بستان)
- ۲) عالمی را یک سخن ویران کند / روپهان مرده را شیران کند (سخن تأثیر دو سویه دارد)
- ۳) هر که داد او حسن خود را در مزاد / صد قضای بد سوی او رو نهاد (چشم بستن بر زیباییها استقبال از خطر است)
- ۴) نکته‌ای کان جست ناگه از زبان / همچو تیری دان که جست آن از کمان (معمولاً سخنان از پیش نیندیشیده تأثیرگذارتر است)

۹- رفتار حسنگ وزیر در مجلسی که برای انتقال دارایی او ترتیب داده‌اند، چگونه رفتاری است؟

- ۱) متظاهرانه است برای فریب دادن حاضران.
- ۲) از سر ناامیدی است چون می‌داند پایان ماجرا چیست.

۱۰- منظور از «دو کار» در بیت زیر از شاهنامه در کدام گزینه آمده است؟

- دو کار است هر دو به نفرین و بد / گزاینده رسمی نو آیین و بد
- ۱) حاضر شدن در دربار گشتاسب / سبب نابودی زابلستان شدن
  - ۲) از فرمان گشتاسب سر پیچیدن / کشتن رستم به هر صورت ممکن
  - ۳) دست به بند شاهزاده دادن / از بین بردن اسفندیار
  - ۴) سازش پنهانی با رستم / از میان بردن گشتاسب به دست رستم

۱۱- در کدام گزینه تشبیه با سایر گزینه‌ها تفاوت دارد؟

- ۱) آن‌جا که رزم‌جویی دی ماه دشمنانی / و آن‌جا که بزم‌سازی نوروز اولیایی
- ۲) خوش چمنی است عارضت خاصه که در بهار حسن / حافظ خوش کلام شد، مرغ سخن سرای تو
- ۳) ماهی به روی لیکن ماه سخن نیوشی / سروی به قدر ولیکن سرو سخنسرای
- ۴) گرد جهان بگشتی شاها مگر سپهری / در هر کسی رسیدی میرا مگر قضایی

محاسبات و نکته‌های مهم

۱۲- در کدام گزینه کنایه یا مثل نیست؟

- ۱) آپارتمان یا به قول فرهنگستان «کاشانه» دخترمان فضایی برای پخت آش و خورش نداشت.
- ۲) وقتی برای دخترمان خواستگار آمد خیال کردی یک نان خور را از سر خودت باز کرده‌ای.
- ۳) تا تو باشی دیگر از هول هلیم توی دیگ نیفتی.
- ۴) خدا را شکر که بالاخره بچه را از آب و گل درآوردیم.

۱۳- در همه بیت‌ها هم جناس و هم مجاز هست بجز بیت ...

- ۱) برآشفت ایران و برخاست گرد / همی هر کسی کرد ساز نبرد
- ۲) سپید شد چو درخت شکوفه‌دار سرم / وز این درخت همین میوه غم است برم
- ۳) گر نبندی زین سخن تو حلق را / آتشی آید بسوزد خلق را
- ۴) موج‌ها خوابیده اند آرام و رام / طبل طوفان از نوا افتاده است

۱۴- در کدام گزینه واژه «سرو» در معنای حقیقی درخت به کار نرفته است؟

- ۱) سرو در آید ز پای گر تو بجنبی ز جای / ماه بیفتد بزیر گر تو برآیی بیام
- ۲) ای سر ولند بوستانی / در پیش درخت قامتت پست
- ۳) سعدی نگفتمت که به سرو بلند او / مشکل توان رسید به بالای پست ما
- ۴) جنبش سرو تو پنداری کز باد صباست / نه که از ناله مرغان چمن در طربست

۱۵- آرایه مشخص شده برای هر بیت، در آن بیت وجود دارد بجز بیت ....

- ۱) حذر کنید ز باران دیده سعدی / که قطره سیل شود چون به یکدیگر پیوست (استعاره)
- ۲) بسیار دیده‌ایم درختان میوه‌دار / زین به ندیده‌ایم که در بوستان توست (ایهام)
- ۳) هر روز خلق را سر یاری و صاحبیست / ما را همین سرست که بر آستان توست (مجاز)
- ۴) دامن دولت چو به دست افتاد / گر بهلی باز نیاید به دست (جناس)

محاسبات و نکته‌های مهم

۱۶- کدام گزینه از دیدگاه کاربرد گونه مؤدبانه زبان با سایر موارد متفاوت است؟

- (۱) خدمت رسیدن (۲) میل کردن (۳) مرحمت کردن (۴) ملاحظه کردن

۱۷- تعداد هجاهای هسته گروه اسمی کدام عبارت با عبارتهای دیگر متفاوت است؟

- (۱) تکرار عبارات سرمستانه (۲) فوران طبع شاعرانه
(۳) آن حکیم روزگاران فراموش شده (۴) لبه‌های زندگی ناپایدار

۱۸- تعداد اجزای اصلی جمله در کدام گزینه متفاوت است؟

- (۱) چرا انقدر مرا اذیت می‌کنی؟ (۲) برای بچه کت و کلاه و جوراب و شلوار بافت.
(۳) دکتر نون سرش را با صدای قارقار کلاغی بالا برد. (۴) ملک‌تاج گل شاه‌پسندی از شاخه جدا کرد.

۱۹- ساختمان فعل در کدام گزینه متفاوت است؟

- (۱) اگر دهانم را باز کنم. (۲) اشکم سرازیر می‌شود.
(۳) با چشم‌های پر از اشک منتظر بودم. (۴) ملک‌تاج باغچه خالی را ترک کرد.

۲۰- در عبارت زیر، قرینه‌های حذف به ترتیب کدام‌اند؟

به جان شما دیگر توان دیده چهره ملک‌تاج را نداشتم.

- (۱) معنایی، معنایی (۲) معنایی، لفظی (۳) لفظی، معنایی (۴) لفظی، لفظی

محاسبات و نکته‌های مهم

منابع غیر درسی

۲۱- در کدام گزینه بخش مشخص شده مفعول جمله است؟

- (۱) بدو گفت گر دشمن آید پدید / تو را تیغ کینه ببايد کشيد
(۲) به طوس و به گودرز فرمود شاه / کشيدن سپه سر نهادن به راه
(۳) کنون من کمر بسته و رفته گیر / نخواهم جز از دادگر دستگیر
(۴) پس آن گه گرفتندش اندر کنار / ره سیستان را برآراست کار

۲۲- درباره دو بیت زیر کدام گزینه درست است؟

اگر تو شدی کشته در چنگ اوی / من این گرز و این مغفر جنگجوی

چگونه کشیدی بماندران / کمند کیانی و گرز گران

- (۱) خطاب به رستم است
(۲) «کشیدی» به معنای «حمل می کردم» است
(۳) بیت دوم یک جمله مستقل است
(۴) منظور از «اوی» ارژنگ است

۲۳- در کدام گزینه نقش دستوری واژه مشخص شده متفاوت است؟

- (۱) یکی چاره باید کنون اندرین / که این بد بگردد ز ایران زمین
(۲) اگر کاهلی پیشه گیرد دلیر / نگرده ز آسایش و کام سیر
(۳) همایون ندارد کس آن جا شدن / وز ایدر کنون رای رفتن زدن
(۴) و گر یار باشد خداوند هور / دهد مرا اختر نیک روز ...

۲۴- در کدام بیت فعل امر به کار رفته است؟

- (۱) ز هر بد بزال و برستم پناه / که پشت سپاهند و زیبای گاه
(۲) ازان پس جهانجوی خسته جگر / برون کرد مردی چو مرغی بپر
(۳) شه نامبردار بنواختش / بر خویش بر تخت بنشاختش
(۴) بدو گفت گر دشمن آید پدید / ترا تیغ کینه ببايد کشيد

۲۵- بخش مشخص شده در کدام گزینه درست معنی شده است؟

- (۱) بیدرود کردندش رفتند پیش / که دانست کش باز بینند بیش (زیرا می دانست که باز هم او را خواهند دید)
(۲) زمین را ببخشید بر مهتران / چو باز آمد از شهر مازندران (قسمت کرد)
(۳) از آن پس یکی انجمن ساختند / ز گفتار او دل بپرداختند (آکنده کردند)
(۴) رونده همی تاخت تا نیمروز / چو آمد بر زال گیتی فروز ... (تا سر ظهر)

محاسبات و نکته های مهم

۲۶- در کدام گزینه استعاره مصرحه دیده نمی‌شود؟

- (۱) چو یک پاس بگذشت درنده شیر / به سوی کنام خود آمد دلیر
(۲) نهنگ بلا بر کشید از نیام / بیاویخت از پیش زین خم خام
(۳) بتاریکی اندر یکی کوه دید / سراسر شده غار ازو ناپدید
(۴) بآورد گه رفت چون پیل مست / یکی پیل زیر ازدهایی بدست

۲۷- واژه مشخص شده در کدام گزینه باید بدون کسره خوانده شود؟

- (۱) سوی رخش رخشان برآمد دمان / چو آتش بجوشید رخس آن زمان
(۲) بلشکر چنین گفت کاوس شاه / که اکنون مکافات کرده گناه
چنانچه سزا بد بدیشان رسید / ز کشتن کنون دست باید کشید

- (۳) زمانی همی بود در چنگ تیغ / نبد جای دیدار و راه گریغ
(۴) جهاندار مر پهلوان را بخواند / همه گفت فرهاد با او براند

۲۸- معنای کدام دو بیت ناقص است؟

- (الف) اگر کس نمانم بمازندران / وگر برنهم باژ و ساو گران
(ب) همان از منوچهر و از کیقباد / که مازندان را نکردند یاد
(ج) همه شب می و مجلس آراستند / بشبگیر کز خواب برخاستند
(د) فزون بایدم زان ایشان هنر / جهانجوی باید سر تا جور
- (۱) الف و ب (۲) ج و د (۳) ب و ج (۴) الف و د

۲۹- همه بیت‌ها از زبان شخص یکسانی است جز بیت .....

- (۱) گر ایدونک یارم نباشی به جنگ / مفرمای ما را بدین در درنگ
(۲) نرفتم بگفتار تو هوشمند / ز کم‌دانشی بر من آمد گزند
(۳) همیشه جهان بر تو فرخنده باد / مبادا که پند من آیدت یاد
(۴) کنون چشم شد تیره و تیره بخت / بخاک اندر آمد سر تاج و تخت

محاسبات و نکته‌های مهم

۳۰- در کدام گزینه، قسمتِ مشخص شده درست معنی نشده است؟

- (۱) و دیوان‌ها بنهاد و خراج‌ها جبايت کرد: جمع‌آوری کرد.
(۲) از آن آب انگور که به رکوه اندر فشرده بود، بعضی مانده: کوزه
(۳) خبر آن چه می‌یافت علی‌الوجه می‌نیشست بی‌تروی: بی‌تصرف
(۴) کارستان ایشان به جایی رسید که هر دو لشکر بکشیدند: ماجرا

۳۱- با توجه به عبارت زیر، خرزاسپ با کدام یک از شخصیت‌های شاهنامه فردوسی مطابقت دارد؟

و خرزاسپ ملک ترکستان اندر آن جای بود. اسفندیار با او حرب کرد و شهر و حصار از او بستد و هر دو ویران کرد و ملک را بگرفت و بکشت و زنان و دخترانش را برده کرد و آن دو دختر گشتاسپ را بستد ....

- (۱) جاماسب (۲) لهراسب (۳) ارجاسب (۴) افراسیاب

۳۲- توضیح درست بخش مشخص شده در کدام گزینه آمده است؟

و آن‌گه او را تقویت ده و خراج‌های ایشان بگذار تا در وجه عمارت کنند

- (۱) بگذار خراج‌های آنان در کار آبادانی عمارت تو صرف شود.
(۲) به آن‌ها خراج پرداخت کن تا بتوانند سرزمین‌شان را آباد کنند.
(۳) برای آن‌ها خراج تعیین کن؛ چرا که این کار موجب آبادانی سرزمین‌شان خواهد شد.
(۴) از آن‌ها خراج نگیر تا آن را صرف آبادانی سرزمین خود کنند.

۳۳- کدام گزینه با ویژگی‌های زبانی «تاریخ بلعمی» مطابقت ندارد؟

- (۱) و او همه شهرهای شام و بیت‌المقدس ایدون خراب کرده بود که مردم نتوانست بودن اندر آن جایها، و همه رمیده بودند و اندر آن جایگاه‌ها جز سباع و وحوش و جانور نبود.
(۲) این خلیفه گشتاسپ آمد در زمین بابل و بخت‌نصر را به درگاه شاه فرستاد به بلخ. و خودش به ملک عراق نشست و منادی داد می‌زد که هر که از بنی‌اسرائیل به این‌جا اسیر شده، آزاد است.

محاسبات و نکته‌های مهم

۳) نوید داد بدان که خراجها و معاملات بر ایشان یله کند تا عمارت کنند و خانه خویش به جای بازآرند و دیهها آبادان گردانند و وجوه مستغلات پدید آرند.

۴) پس نگاه کرد و بدان دشت اندر مردمان دید بسیار به کشت و ورز مشغول، و دیوارهای دیه آبادان، و هم آن بوم و بر دگر گونه. شگفتی آمدش او را.

۳۴- با توجه به عبارت‌ها، توضیح قسمتِ مشخص شده در کدام گزینه درست است؟

۱) عرض باز داد و قومی را که خواست از ایشان بگزید: عریضه را به آن‌ها پس داد.

۲) چون لشکر گشتاسب با لشکر خرزاسپ برابر آمدند، عدد هر لشکری خدای دانست از بسیاری: هم‌اندازه شدند.

۳) و ناموس او را بشکن که او جادوست: پاکدامنی‌اش را لکه‌دار کن.

۴) حصاری بزرگتر اندرو ازین حصار پیشین که افراسیاب آن جا کشته شد. و کس هرگز بر آن حصار دست نداده بود: هیچ‌کس آن حصار را تصرف نکرده بود.

۳۵- معنای «تا» در کدام گزینه مشابه «تا» در عبارت زیر است؟

و نشست گشتاسب به بلخ بودی تا پادشاهی خویشان از ترکان نگاه داشتی.

۱) بنگر اندر آن استخوان‌های خر تو که پوسیده شده است تا چگونه گرد آورم.

۲) گفتند بگذار تا بنگریم اگر این وعده دروغ گفته باشی، تو را بکشیم.

۳) مرا ملک گشتاسب اینجا فرستادست تا به رسم خدمت این اسب را به نوبت آن جا بدارم.

۴) و بفرمود آن مال‌ها هر سال حمل کنند و به خزینه گشتاسب بسپارند تا همه ترکستان را بر خویشان صافی کرد.

۳۶- بخش مشخص شده در همه گزینه‌ها برابر با یک هجای بلند خوانده می‌شود جز گزینه ...

۱) مرا بینید وز من پند گیرید / دگر در مهر خواهش مه پذیرید / دلی دارم به دستت زینهار / ندید از تو مگر زنه‌ارخواری

۳) سوم برگشتی از یار وفادار / بی آن کز وی رسیدت رنج و آزار / مرا بینید هر که هوشیارید / دگر مهر کسان در دل مکارید

محاسبات و نکته‌های مهم

۳۷- در همه بیت‌ها نوعی استدلال شاعرانه و تخیلی دیده می‌شود جز گزینه ..... .

(۱) و گر مسکین دلم سنگین نبودی / درنگ مهر تو چندین نبودی

(۲) به گاه خواب ناخوانده بیایی / بدان تا حسرتم افزون نمایی

(۳) اگر گیرم ترا یک روز دامن / بسیا شرما که خواهی بردن از من

(۴) بدانم من چو باشد باد خوشبوی / که شاد و تندرست است آن پری‌روی

۳۸- در همه گزینه‌ها بیان تمثیلی دیده می‌شود جز گزینه ... .

(۱) چنان نیکو نیامد رنگم از دست / که پایم نیز باید اندر آن بست

(۲) اگرچه آب گل پاک است و خوشبوی / نباشد تشنه را چون آب در جوی

(۳) بکشتم پس بپروردم بتیمار / چو بررستی کبست آوردیم بار

(۴) ز خواری همچو خاک راه بودی / به کام دشمن و بدخواه بودی

۳۹- بخش مشخص شده در کدام گزینه درست معنی شده است؟

(۱) ز عشقی تاب او از حد گذشته / به عشقی گرم بوده سرد گشته (پیچ و خم)

(۲) بدان سر مر ترا طرّار دیدم / بدین سر مر ترا غدار دیدم (در آن جهان)

(۳) تو همچون سندسی گردام به هر رنگ / و یا همچون زری گردان به هر چنگ (به آفتاب‌پرست می‌مانی)

(۴) یکی گفتی ورا دیده رسیدست / یک گفتی پری او را بدیدست (: جن زده شده است)

۴۰- بخش مشخص شده در کدام گزینه درست معنی شده است؟

(۱) تو هیزم دادی او آتش برافروخت / به کام دشمنان در آتشم سوخت (چنان که دشمنان خواستند، در آتش من سوخته شد)

(۲) چو از من رفت چه شب رفت و چه روز / مژه از هر دو یکسان دارم امروز (امروز از هر دو در کامم طعم یکسانی بر جای مانده است)

(۳) یکی گفتی که چشم بد بخستش / یکی گفتی که افسونگر بیستش (جادوگر او را به بند کشید و زندانی کرد)

(۴) بر آزارش همی کردم صبوری / کنون صبرم ربود آزار دوری (شکیبایی‌ام دلخوری و رنج هجران را زدود)

محاسبات و نکته‌های مهم

۴۱- در کدام یک از بیت‌های زیر ویس در خطاب به رامین به زیبایی خویش ننازیده است؟

- (۱) ز بدبختیت بس باد این نشانی / گلی دادت چو بستد گلستانی
- (۲) هزار اختر نباشد چون یکی خور / نه هفت اندام باشد چون یکی سر
- (۳) گلی به یا گلستانی شکفته / گلش نیکوتر از ماه دو هفته
- (۴) نه بالای تو بودش سرو و شمشاد / نه زین شمشاد بودی جان او شاد

۴۲- در کدام بیت اغراق بیشتری دیده می‌شود؟

- (۱) اگر چه گرد بالینم نشینند / چنانم از نزاری کم نبینند
- (۲) بناله می‌بدانستند حالم / کنون نتوانم از سستی که نالم
- (۳) چنان در هجر بر من بگذرد روز / که در صحرا بر آهو بگذرد یوز
- (۴) بین روی مرا یک بار دیگر / نگر تا در جهان دیدی چنین زر

۴۳- کدام توضیح درست است؟

- (۱) ز بس کم دل به تو هست آرزومند / به دیدار خیالت گشت خرسند (اشتیاقم به تو اندک شده است)
- (۲) بدم من نیز همچون تو نیازی / نکردم با تو چندین سرافرازی (من نیز مانند تو محتاج بودم)
- (۳) چو ببردی دگر باره فروکار / که پیوسته نکوتر آورد بار (نهال پیوندی بهتر میوه می‌دهد)
- (۴) همی گویند ازین ناله بیاسای / دل ما سوختی بر ما ببخشای (ما را ببخش و عفو کن)

۴۴- نهاد در مصراع دوم کدام بیت ذکر نشده است؟

- (۱) هوا باشد دوات و شب سیاهی / حروف نامه برگ و ریگ و ماهی
- (۲) نه من آنم که بودم دلفروزت / رخم ماه شب و خورشید روزت
- (۳) ندانم تا ترا دل بر چه سان است / مرا باری به کام دشمنان است
- (۴) چنین داغی کزو تا جاودانی / بماند بر روان من نشانی

محاسبات و نکته‌های مهم

۴۵- توضیح مربوط به بخش مشخص شده در کدام گزینه درست است؟

(۱) چون سوزن باش برهنه پیوسته کاری کن: (همیشه مشغول کاری باش)

(۲) گفتند شیرین زبانی رباط بانی را شایبی: (شاید نگهبان کاروان سرا هستی)

(۳) گفتند کسی گناه بسیار دارد اگر توبه کند در گذارد؟ : (اگر توبه کند ا خداوند او را می بخشاید؟)

(۴) مرهم جراحات وصال دوست است تعللی می کنیم تا فردا بود که به مقصود رسیم: (صبر و شکیبایی به خرج می دهیم)

۴۶- معنی کدام گزینه درست است؟

(۱) مرا از این غمی نیست الا رضای تو می بایدم که دانم که تو راضی هستی یا نه: من از این دست غمها ندارم مگر رضای تو. لازم است بدانم که تو راضی هستی یا نه.

(۲) و پیوسته بروز روزه می داشت و خدمت می کرد و در خدمت خدای تا روز بر پای ایستاده می بود: و همیشه روزها روزه بود و خدمت ا خدا می کرد و در خدمت خدا تمام روز بر پا ایستاده بود.

(۳) الهی دلم بگرفت کجا می روم من کلوخی و آن خانه سنگی: خدایا دلم گرفت. من کجا می روم؟ راهی ناهموار برای رسیدن به آن خانه سنگی [در پیش دارم].

(۴) تو نیک مردی اگر نه آن است که دنیا را دوست داری: تو مرد نیکی هستی به شرطی که دنیا را دوست نمی داشتی.

۴۷- براساس متن زیر چه چیز از سخن رابعه برداشت می شود؟

ویرا گفتند از کجا می آیی؟ گفت از آن جهان گفتند کجا خواهی رفت گفت بدان جهان گفتند بدین جهان چه می کنی؟ گفت افسوس می دارم گفتند چگونه؟ گفت نان این جهان می خورم و کار آن جهان می کنم.

(۱) ریشخند و تمسخر دنیا (۲) اندوه وی از کاستی در عبادت

(۳) حسرت از آمدن بدین جهان (۴) شکایت از معیشت

محاسبات و نکته های مهم

۴۸- توضیح کدام گزینه نادرست است؟

- (۱) اگر ما به خود توبه کنیم به توبه دیگر محتاج باشیم: توبه حقیقی به اراده حق است نه بنده.
- (۲) اندوه و نعمت دنیا هر دو در یک دل جمع نیاید: غم الهی با دغدغه مال دنیا جمع ناپذیر است.
- (۳) بلند همتی پیرزنی بنگر که ... دریغ می آیدش که وقت خویش مشغول کند به سؤالی از او: درخواست مادی از خداوند نشانه کوتاه همتی است.
- (۴) اگر دوستش نمی داری چندینش یاد نکردی که شکننده کالا خریدار باشد: وابستگی و علاقه بسیار به چیزی موجب از دست دادن آن می شود.

۴۹- براساس متن زیر کدام گزینه درست تر است؟

- نقلست که جمعی بر او رفتند او را دیدند که اندکی گوشت بدنشان پاره می کرد گفتند که کارد نداری تا گوشت پاره کنی؟ گفت من از بیم قطعیت هرگز کاردچه در خانه نداشتم و ندارم.
- (۱) ترس رابعه از بندگی کارد و زخمی شدن وی است.
  - (۲) کارد برای رابعه یادآور جدایی و هجران است.
  - (۳) داشتن کارد را نوعی تجمل و وابستگی به اسباب دنیا می داند.
  - (۴) کارد برای رابعه یادآور نوعی یقین است و وی از تکبر ناشی از یقین می هراسد.

۵۰- در کدام گزینه «کاری» مشتق است؟

- (۱) از دولت سلطان و ز نیکو نیت تو / این کار شود ساخته و محکم و کاری
- (۲) فردا همه کار تو دگر خواهد گشتن / امروز میندیش که در اول کاری
- (۳) گفتم: کانه گسار من به ره اندر / خدمت میرست گفت: محکم کاری
- (۴) جم سیر و سام رزم و ارا بزمی / رستم کرداری و فریدون کاری

محاسبات و نکته های مهم

۵۱- در همه گزینہ‌ها واژه یکسانی قافیه شده است بجز گزینہ ...

(۱) شنیدم که جوینده یابنده باشد / به معنی درست آمد این لفظ باری

(۲) شاهی کن و شادی کن و آن کن که تو خواهی / ای داده ترا هر چه نباید همه باری

(۳) گر از تو کسی کش ندیده‌ست پرسد / که «دانی ملک را» چه گویی تو باری

(۴) از دانش و فضل تو سخن‌هاست به هر جا / اندازه ندارد هنر و فضل تو باری

۵۲- توضیح مربوط به کدام بیت درست است؟

(۱) به تو تازه باد این جهان کاین جهان را / چو مر چشم را روشنایی بیایی

به واسطه تو جهان خرم باد زیرا برای این جهان چون روشنی برای چشم ضروری هستی.

(۲) ز بهر نوای کسان چیز بخشد / نترسد ز کم چیزی و بینوایی

برای بی‌نیازی مردم بخشش می‌کند و از فقر و نداری آنان باکی ندارد.

(۳) هر آن کس که بیخواب شد از نهیبش / نخواست سبک دیگر از کوکناری

هر کس که دچار بیخوابی شده باشد از ترس او حتی با نوشیدن شراب هم نمی‌تواند بیارامد.

(۴) نخورد هیچ کسی می‌کع روزگار نگفت / به می که زود مر این می خورنده را بگزای

تا وقتی روزگار نگفت کسی می‌نخورد زیرا می‌آسیب‌رسان است.

۵۳- نوع پرسش در کدام گزینہ فرق دارد؟

(۱) دل در کف تو دادم نایافته بر زان لب / زان دل که ترا دادم جانا چه خبری داری

(۲) جان نیز به تو بخشم جان را چه خطر باشد / نی نی که چو دل داری بسیار بطر داری

(۳) که دانست کز تو مرا دیده باید / به چندان وفا این همه بیوفایی

(۴) هنر و فضل تو بر خلق چرا عرضه کنم / چون به نزدیک همه خلق به هر دو سمی

محاسبات و نکته‌های مهم

۵۴- پیام کدام گزینه با سایر گزینه‌ها تفاوت دارد؟

(۱) نشان ده ز خلقت نداده‌ست هرگز / نشان خواه را جز به خوبی نشانی

(۲) بحر جایی که کف راد تو باشد شمرست / بلکه پیش کف تو کرد نداند شمیری

(۳) سخاوت میان بخیلی و دستش / برآورده از روی و آهن جداری

(۴) از بخشش او خالی کم یابم دستی / وز نعمت او خالی کم یابم خوانی

۵۵- پیام اصلی همه بیت‌ها درست بیان شده است بجز بیت ...

(۱) ای درم از دست تو رسیده به پستی / زر ز بخشیدنت فناده به خواری: تو بسیار بخشنده‌ای

(۲) نام نکو همی خری و زر همی دهی / بهتر ز گوهر آن چه همی تو بزر خری: نیکنامی ارزنده‌تر از مال دنیااست

(۳) نبینی دل جنگ او هیچ کس را / تو بنمای گر هیچ دید و دانی: کسی جرأت جنگ با او ندارد

(۴) در شمار هنرش عاجز و سرگشته شوی / گر توانی به مثل قطره باران شمیری: قطره‌های باران در شمار نمی‌آید

۵۶- معنی کدام بیت نادرست است؟

(۱) گر تو خواهی و گر نه به تو اندر بشلد / زر او چون به در خانه او بر گذری

اگر ثروت او را بخواهی یا نه وقتی به در خانه‌اش بروی بر تو می‌شورد و تندخویی می‌کند.

(۲) چنان چون تو یکتا دلی مهر او را / دلش بر تو هرگز مبادا دو تایی

همان‌طور که تو جز به او علاقه‌مند نیستی ای کاش او نیز دلش جز تو به دیگری نمایل نیابد.

(۳) تیر بالای و مانده تیری که ترا / هر چه نزدیک‌تر آرم تو زن من دورتری

راست قامتی و مانند تیر هستی که هر چه به خودم نزدیک‌تر کنم تو از من دورتر می‌شوی.

(۴) بر خصم نشان باشد بر دشمن اثر ماند / تا تیغ به کف داری تا خود به سر داری

با حضور تو در میدان جنگ هیچ دشمنی از ضربه تو در امان نیست.

محاسبات و نکته‌های مهم

۵۷- توضیح کدام بیت نادرست است؟

- (۱) من این روز را داشتم چشم و زین غم / نبوده‌ست با روز من روشنایی (اندیشه هجرام زندگی را تیره و تار می‌کند)
- (۲) بلا نیست این همت و در شگفتم / که چون این بلا را تحمل نمایی (همت عالی داشتن بسیار دشوار است)
- (۳) چنان گشت بازارهای ولایت / که برخاست از پاسبان پاسبانی (امنیت کامل برقرار است)
- (۴) جود هلاک خزانه باشد و هر روز / تازه هلاکی تو بر خزانه گماری (هر روز خزانه‌دار جدیدی به کار می‌گماری)

۵۸- در کدام گزینه شریطه و تأبید دیده نمی‌شود؟

- (۱) ای بار خدایی که خود از عمر ندانی / روی که در آن روز دو صد حق نگزاری
رامش کن و شادی کن و عشرت کن و خوش باش / می نوش کن از دست نکویان حصار
- (۲) الا تا که روشن ستاره‌ست هر شب / بر این آبگون روی چرخ کیانی
تو بادی جهاندار تا این جهان را / به بهروزی و خرمی بگذرانی
- (۳) تا نباشد به هنر آهو همتای هزبر / تا نباشد به گهر مردم همتای پری
شادبادی و همه ساله به تو شاد پدر / شادایی کان نشود تا به قیامت سپری
- (۴) همی تا به کوه اندر از بهر گوهر / به آهن بود کار هر کوهکانی
تو شادان زی و خوش خور و بارزوس / بد اندیش تو آرزومند نانی

۵۹- «ی» پایانی کدام بیت متفاوت است؟

- (۱) گرد جهان بگشتی شاها مگر سپهری / در هر کسی رسیدی میرا مگر قضایی
- (۲) ای صورت بهشتی در صدره بهایی / هرگز مباد روزی از تو مرا جدایی
- (۳) تو سرو جویباری تو لاله بهاری / تو یار غمگساری تو حور دلربایی
- (۴) با هر که عهد کردی یكروی و یكزبانی / وین هر دو از وفایند تو خود همه وفایی

محاسبات و نکته‌های مهم

۶۰- معنی همه گزیننه‌ها بجز گزیننه .... درست است.

(۱) غرض از اصطلاح کفات نفاذ کار است: هدف از پروردن و نزدیک کردن مردان لایق (به خود) انجام شدن کار است.

(۲) آسان ارباب جهل و ضلالت گرفتن به صواب نزدیک‌تر: نادیده گرفتن افراد نادان و گمراه درست‌تر است.

(۳) چون ترا بدیدیم نظر بر خبر راجح آمد و سماع از عیان قاصر: وقتی تو را دیدیم دیدن برتر از شنیدن بود و شنیدن به دیدن نمی‌رسید. (بهتر از آن بودی که گمان می‌کردیم.)

(۴) حسن رای ما ردّ کید و بدسگالی دشمنان را تمام است: خوش‌بینی ما به تمامی صرف رد کردن حيله و بداندیشی دشمنان می‌شود.

۶۱- قسمت مشخص شده در کدام گزیننه نادرست معنی شده است؟

(۱) شیر سخن مادر نیکو استماع کرد و آن را بر خرد خویش باز انداخت: منطبق با رای خود دید

(۲) آن که در ابواب سهو رشته با خویشتن فراخ گیرد و قبله دل هوا را سازد ... : به خود میدان بدهد

(۳) و هر رنگ که آمیزند بر قصد صریح حمل خواهد افتاد: هر فریب‌کاری که کنند

(۴) آتش خشم بالا گرفت و زبانه آن عقل شیر را پوزبند کرد: دهنه زد

۶۲- معنی کدام عبارت درست است؟

(۱) از هیچ خائن سماع سعایتی جایز نشمرد مگر آن را برهانی بیند که دران از تردّد اتغنا افتد: شنیدن بدگویی هیچ خائنی را روا نمی‌شمرد مگر آن را دلیلی آشکار بداند که بی‌نیاز از پیگیری باشد.

(۲) سوابق تربیت خویش و سوابق خدمت مرا بیهود در معرض تضييع و حیّز ابطال آورد بتهمتی حقیر که اگر ثابت شدی هم خطری نداشت: پیشینه تعلیمات و پرورش خود و خدمات گذشته مرا بی‌سبب و بدون سود جستن ضایع و باطل کرد به سبب تهمتی کوچک که حتی اگر اثبات می‌شد هم مضر نبود.

(۳) هر ملک که چربک ساعتی فتنه‌انگیز را در گوش جای داد و بزرق و شعوه نمام‌التفات نمود خدمت او جان بازی باشد و ازان احتراز نمودن فریضه گردد: دوری از خدمت به پادشاهی که سخنان فریبنده فتنه‌جوی دو بهم‌زن را بپذیرد و به ریا و خدعه و فریب سخن چین توجه کند، فدا کردن جان است و پرهیز از آن واجب است.

(۴) و در این دقیقه احتیاط تا آن حد واجب است که اگر هنر کسی بمهمی که مقلد آن باشد خللی راه خواهد داد او را از سر کار دور کرده شود: و در این امر مهم رعایت احتیاط تا آن قدری ضرورت دارد که اگر فضیلت کسی خدشه‌ای بر انجام وظیفه خطیری که برعهده دارد وارد خواهد کرد آن فرد از آن مسئولیت برکنار شود.

محاسبات و نکته‌های مهم

۶۳- کدام گزینه به مضمون بیت زیر نزدیک است؟

از نیل و فرات و دجله جوئی زاید / پس موج زند که پیل را بریاید

(۱) اگر موضعی را در نیکی و بدی این اثر تواند بود هر که در مسجد کسی را بکشتی بزه کار نبودی و آن که در مصاف یک تن را زنده گذارد بزه کار شدی.

(۲) چون بدیدند که آتش گرسنگی و آتش خشم هر دو بهم پیوست و تنور گرم ایستاد فطیر خویش در بستند.

(۳) هر آن کس که آتش همی برفروخت / شد اندر میان خویشان را بسوخت

(۴) ترهات اصحاب اغراض که در معایب نزدیکان و محارم گویند اگر چه موجز و مختصر باشد، به تدریج مایه گیرد و بجائی رسد که تدارک صورت نبندد.

۶۴- استنباط از کدام گزینه درست نیست؟

(۱) هر روز مرا سری و دستاری نیست: دیگر صاحب منصب نیستم

(۲) دارنده مباش وز بلاها رستی: درویشی مایه امنیت است

(۳) بودیم ترا بنده همینیم ترا: همچون گذشته خدمتگذار تویم

(۴) عقده عهد او بحوادث روزگار وهنی نپذیرد: درست پیمان است / به پیمان خویش وفادار است

۶۵- معنی همه گزینه‌ها درست است بجز ...

(۱) بیک تعریک راه مکاید ایشان را بسته گردانیم و ترا بنهایت همت و غایت امنیت برسانیم: با یک گوشمالی راه بر حیل‌های آنان می‌بندیم و تو را به بالاترین حد آرزو و خواسته‌ات می‌رسانیم.

(۲) ملک سوابق عهد را فرو گذاشت و محال دشمنان را در ضمیر مجال تمکن داد: پادشان قول و قرارهای پیشین را ندیده گرفت و سخن باطل دشمنان را پذیرفت.

(۳) و علما گویند طلب مخرج از بدکرداری بابی معتبر است در احسان و نیکوکاری: خارج کردن کسی از راه بد گشودن دری ارزشمند در بخشش و نیکی است.

(۴) دانست که تعجیل کرده‌ست و جانب تماک و تماسک را بی‌رعایت گذاشته: فهمید (پی برد) که شتابکاری ورزیده و خویشتن‌داری نکرده است.

محاسبات و نکته‌های مهم

۶۶- کدام توضیح برای مصرع دوم صحیح است؟

در گلستانی کان گلبن خندان بشکفت / سرو آزاد به یک پای غرامت برخاست

- (۱) سرو آزاد برای گرفتن غرامت پافشاری کرد.
(۲) سرو آزاد تنبیه شد.
(۳) سرو آزاد به اعتراض برخاست.
(۴) سرو آزاد پشیمان شد.

۶۷- در کدام بیت کنایه نیامده است؟

- (۱) سرو چمن پیش اعتدال تو پست است / روی تو بازار آفتاب شکسته است
(۲) دست طلب داشتن ز دامن معشوق / پیش کسی گو کش اختیار به دست است
(۳) مرا به هر چه کنی دل نخواهی آزدن / که هر چه دوست پسندد به جای دوست رواست
(۴) فرمان برمت به هر چه گویی / جان بر لب و چشم بر خطاب است

۶۸- نوع «و» در کدام گزینه متفاوت است؟

- (۱) منم امروز و تو انگشت‌نمای زن و مرد / من به شیرین سخنی تو به نکویی مشهور
(۲) صافی چو بشد به دور سعدی / زین پس من و دردی خرابات
(۳) عهد تو و توبه من از عشق / می‌بینیم و هر دو بی‌ثابت است
(۴) اگر جنازه سعدی به کوی دوست برند / زهی حیات نکونام و رفتنی به شهادت

۶۹- درون مایه ذکر شده برای کدام بیت دست است؟

- (۱) سرانگشتان مخضوبش نبینی / که دست صبر برپیچید و بشکست: عاشق کشی و ناشکیبی دلداری
(۲) هر که خصم اندرو کمند انداخت / به مراد وی‌اش بیاید ساخت: توصیه به مقابله کردن با دشمن
(۳) چشمت به کرشمه خون من ریخت / از قتل خطا چه غم خورد مست: بی‌وفایی و عهدشکنی یار
(۴) سعدی به قدر خویش تمنای وصل کن / سیمرغ ما چه لایق زاغ آشیان توست: متفاوت بودن جایگاه عاشق و معشوق

محاسبات و نکته‌های مهم

۷۰- در کدام بیت آرایه ادبی جناس نیامده است؟

(۱) از رای تو سر نمی توان تافت / وز روی تو در نمی توان بست

(۲) متفق می شوم که دل ندهم / معتقد می شوم دگر بارت

(۳) گرچه بی طاقتم چو مور ضعیف / می کشم نفس و می کشم بارت

(۴) بنده چه دعوی کند حکم خداوند راست / گر تو قدم بر نهی تا بنهم چشم راست

۷۱- با توجه به دستور زبان امروز، نقش دستوری ضمیر «ت» در کدام بیت با سایر بیت ها فرق دارد؟

(۱) گویند برو تا برود صحبت از دل / ترسم هوسم بیش کند بعد مسافت

(۲) دیر آمدی ای نگار سرمست / زودت ندهیم دامن از دست

(۳) بارها گفته ام این روی به هر کس منمای / تا تأمل نکنند دیده هر بی بصرت

(۴) گردن نهیم به خدمت و گوشت کنم به قول / تا خاطر معلق آن گوش و گردن است

۷۲- در کدام بیت جمله تمثیلی نیامده است؟

(۱) مجال خواب نمی باشم ز دست خیال / در سرای نشاید بر آشنایان بست

(۲) هر آدمی که چنین شخص دلستان بیند / ضرورت است که گوید بر سرو ماند راست

(۳) نمی دانم رطب را چاشنی چیست / همی بینم که خرما بر نخیل است

(۴) آدمی نیست که عاشق نشود فصل بهار / هر گیاهی که به نوروز نجنبند حطب است

۷۳- نقش دستوری تخلص شاعر در کدام گزینه فرق دارد؟

(۱) غم آن نیست که بر خاک نشیند سعدی / زحمت خویش نمی خواهد بر رهگذرت

(۲) سعدی حجاب نیست تو آینه پاک دار / زنگار خورده چون بنماید جمال دوست

(۳) همچون درخت بادیه سعدی به برق شوق / سوزان و میوه سخنش همچنان ترست

(۴) سعدی علم شد در جهان صوفی و عامی گو بدان / ما بت پرستی می کنیم آن گه چنین اصنام را

محاسبات و نکته های مهم

۷۴- در کدام گزینه نوع دستوری کلمه پایانی بیت متفاوت است؟

- (۱) به چشم‌های تو کان چشم کز تو برگیرند / دریغ باشد بر ماه آسمان انداخت
- (۲) تو بت چرا به معلم روی که بتگر چین / به چین زلف تو آید به بتگری آموخت
- (۳) که شنیدی که برانگیخت سمند غم عشق / که نه اندر عقبش گرد ندامت برخاست
- (۴) اگر مراد تو ای دوست بی‌مرادی ماست / مراد خویش حرام است بی‌رضای تو خواست

۷۵- توضیح کدام گزینه درست است؟

- (۱) برفت رونق بازار آفتاب و قمر / ز بس که ره به دکان تو مشتری آموخت: آفتاب و ماه جلوۀ خود را در زیبایی از دست دادند از بس که تو خاطر خواهان فراوان داری
- (۲) مرا بشاعری آموخت روزگار آن‌گه / که چشم مست تو دیدم که ساحری آموخت: روزگار شاعری را به من یاد داد سپس ساحری کردن چشم مست تو را دریابم.
- (۳) بلای عشق تو بنیاد زهد و بیخ ورع / چنان بکند که صوفی قلندری آموخت: همان‌طور که صوفی راه و روش قلندری را آموخت عشق تو نیز مانند بلایی بنیادهای زهد و پارسایی را ویران کرد.
- (۴) هزار بلبل دستانسرای عاشق را / ببايد از تو سخن گفتن دری آموخت: باید شیوه سخن گفتن دری را از هزار بلبل نغمه‌خوان عاشق بیاموزی.

۷۶- توضیح کدام گزینه درست است؟

- (۱) محراب ابرویت بنما تا سحرگهی / دست دعا برآرم و در گردن آرمت: دست به دعا بلند کنم و ثوابش را حواله به تو کنم.
- (۲) صد جوی آب بسته‌ام از دیده بر کنار / بر بوی تخم مهر که در دل بکارمت: به امید این که مهر تو را در دل خویش جای دهم.
- (۳) بارم ده از کرم سوی خود تا بسوز دل / در پای دم بدم گهر از دیده بارمت: هر لحظه برای تو اشک دیده را در پای خود بریزم.
- (۴) خواهم که پیش میرمت ای بیوفا طبیب / بیمار باز پرس که در انتظارت: حال بیمار خود را جویا شو زیرا در انتظار تو هستم.

محاسبات و نکته‌های مهم

۷۷- کدام بیت می تواند به جهت ارتباط معنایی، پیش از بیت زیر قرار گیرد؟

در روی خود تفرّج صنع خدای کن / کآیینۀ خدای نما می فرستم

(۱) ای غایب از نظر که شدی همنشین دل / میگویمت دعا و ثنا می فرستم

(۲) حیفت طایری چو تو در خاکدان غم / ز این جا باشیان وفا می فرستم

(۳) در راه عشق مرحله قرب و بعد نیست / می بینمت عیان و دعا می فرستم

(۴) تا مطربان ز شوق منت آگهی دهند / قول و غزل به ساز و نوا می فرستم

۷۸- توضیح درست بیت زیر در کدام گزینه آمده است؟

تا لشکر غمت نکند ملک دل خراب / جان عزیز خود بنوا می فرستم

(۱) تا وقتی غم تو مانند لشکری سرزمین دلم را ویران نکند {تا وقتی زندهام} جان عزیز خود را آراسته نزد تو می فرستم.

(۲) برای این که غم تو مانند لشکری سرزمین دلم را ویران نکند، جان ارزشمند خود را به عنوان گروگان نزد تو می فرستم.

(۳) تا زمانی که لشکر اندوه سرزمین دلت را ویران نکند، دلم را با شادمانی نزد تو می فرستم.

(۴) برای این که این غم مایه ناراحتی دل تو نشود، جان ارزشمندم را برای شادی دل تو نزد تو می فرستم.

۷۹- توضیح کدام گزینه درست است؟

(۱) در نمی گیرد نیاز و ناز ما با حسن دوست / خرم آن کز نازنینان بخت برخوردار داشت: نیاز ما نمی تواند با ناز و زیبایی یار برابری کند.

(۲) سر تسلیم من و خشت در میکدها / مدعی گر نکند فهم سخن گو سر و خشت: اگر مدعی سخن را نفهمد به او بگو نادان و خشک مغز است.

(۳) از سخن چینان ملالت ها پدید آمد ولی / گر میان همنشینان ناسزایی رفت رفت: اگر میان همنشینان سخن بدی گفته شد، بازگشت پذیر نیست.

(۴) ساقی بیا که یار ز رخ پرده برگرفت / کار چراغ خلوتیان باز در گرفت: کار چراغ خلوت نشینان باز رونق یافت.

محاسبات و نکته های مهم

۸۰- براساس بیت زیر کدام گزینه نادرست است؟

بر برگ گل بخون شقایق نوشته‌اند / کآنکس که پخته شد می چون ارغوان گرفت

- (۱) شقایق سرخ‌تر و رنگین‌تر از گل سرخ است.
(۲) سرخی برگ گل گویی اثری از خون شقایق دارد.
(۳) گل سرخ خام و شقایق پخته است.
(۴) خون شقایق به گردن گل سرخ است.

۸۱- براساس بیت زیر کدام گزینه نادرست است؟

چشم حافظ زیر بام قصر آن حوری سرشت / شیوه جنات تجری تحت‌ها النهار داشت

- (۱) خانه یار مانند قصرهای بهشت بوده است.
(۲) گریه حافظ به شکرانه وصال و در زیر یک سقف قرار گرفتن بوده است.
(۳) حافظ در پای (دیوار) خانه معشوق می‌گریسته است.
(۴) حافظ یاد دوران بی‌نصیبی و هجران می‌کند.

۸۲- توضیح کدام گزینه نادرست است؟

- (۱) مکن به نامه سیاهی ملامت من مست / که آگهست که تقدیر بر سرش چه نوشت: مست از سرنوشت خود آگاه است.
(۲) بر من جفا ز بخت من آمد وگر نه یار / حاشا که رسم لطف و طریق کرم نداشت: یار اهل لطف و کرم بود اما گناه از بخت من بود.
(۳) حافظا روز اجل گر به کف آری جامی / یکسر از کوی خرابات برنتد به بهشت: شاعر از جام می‌رستگاری می‌جوید.
(۴) مزین ز چون و چرا دم که بنده مقبل / قبول کرد بجان هر سخت که جانان گفت: بلند اقبالی در تسلیم در برابر معشوق است.

۸۳- در کدام گزینه جناس دیده نمی‌شود؟

- (۱) بلبلی برگ گلی خوش‌رنگ در منقار داشت / واندران برگ و نوا خوش ناله‌های زار داشت
(۲) دل گفت وصالش بدعا باز توان یافت / عمریست که عمرم همه در کار دعا رفت
(۳) آن ترک پرچهره که دوش از بر ما رفت / آیا چه خطا دید که از راه خطا رفت
(۴) چمن حکایت اردی بهشت می‌گوید / نه عاقلست که نسیه خرید و نقد بهشت

محاسبات و نکته‌های مهم

۸۴- بین بخش‌های مشخص شده در کدام گزینه تقابلی وجود ندارد؟

- ۱) حافظ شراب و شاهد و رندی نه وضع تست / فی‌الجمله می‌کنی و فرو می‌گذارم
- ۲) وفا مجوی ز دشمن که پرتوی ندهد / چو شمع صومعه افروزی از چراغ نکشت
- ۳) وقت آن شیرین قلندر خوش که در اطوار سیر / ذکر تسبیح ملک در حلقه زَنار داشت
- ۴) در خرقه زن آتش که خم ابروی ساقی / برمی‌شکند گوشه محراب امامت

۸۵- نوع «ی» در کدام گزینه متفاوت است؟

- ۱) مکن به نامه سیاهی ملامت من مست / که آگهست که تقدیر بر سرش چه نوشت
- ۲) یارا اگر ننشست با ما نیست جای اعتراض / پادشاهی کامران بود از گدایی عار داشت
- ۳) عیب حافظ گو مکن واعظ که رفت از خانقاه / پای آزادی چه بندی گر به جایی رفت رفت
- ۴) آشنایی نه غریبست که دلسوز منست / چون من از خویش برفتم دل بیگانه بسوخت

۸۶- در کدام گزینه جابه‌جایی ضمیر دیده نمی‌شود؟

- ۱) گر طمع داری ازان جام مرصع می لعل / ای بسا در که به نوک مژه‌هاست باید سفت
- ۲) یا رب مگیرش ارچه دل چون کبوترم / افکند و کشت و عزت صید حرم نداشت
- ۳) دیگر مکن نصیحت حافظ که ره نیافت / گم گشته‌ای که باده نابش به کام رفت
- ۴) در این شب سیاهم گم گشت راه مقصود / از گوشه‌ای برون آی ای کوب هدایت

۸۷- با توجه به داستان «تبله شکسته»، خوررنگ چگونه شخصیتی است؟

- ۱) شخصیتی نوعی (typical character) و نماینده کودکان روستایی که آرزوهای بلند پروازانه دارند.
- ۲) شخصیتی پویا (dynamic character) که در طول داستان با کشمکش‌های درونی و بیرونی گوناگون روبه‌روست.
- ۳) شخصیتی ایستا (static character) که در برابر حوادث پیرامون خویش، رفتاری انفعالی دارد.
- ۴) شخصیتی پیچیده (round character) که برخلاف سایر اهالی روستا، به باورها و عقاید سنتی پشت پا می‌زند.

محاسبات و نکته‌های مهم

۸۸- داستان «به کی سلام کنم؟» با دو زاویه دید ..... روایت شده است.

- (۱) اول شخص (حدیث نفس)، سوم شخص محدود به کوکب سلطان
(۲) اول شخص (ناظر)، سوم شخص محدود به کوکب سلطان
(۳) اول شخص (حدیث نفس)، سوم شخص نامحدود
(۴) اول شخص (ناظر)، سوم شخص نامحدود

۸۹- در داستان «به کی سلام کنم؟» برف می تواند نماد چه چیزی باشد؟

- (۱) وحشت از مرگ
(۲) فساد و انحطاط اجتماعی
(۳) تنهایی و درماندگی
(۴) خفقان و نداشتن آزادی

۹۰- با توجه به داستان «چشم خفته»، کدام گزینه در توصیف رفتار شخصیت های داستان درست است؟

- (۱) پنهان کاری و دو به هم زنی
(۲) دورویی و بدگویی
(۳) خودنمایی و تجمل گرایی
(۴) طمع و فریب کاری

۹۱- کدام گزینه درباره داستان «تصادف» نادرست است؟

- (۱) بعضی قسمت ها به شیوه «بازگشت به گذشته» (flash back) روایت شده است.
(۲) گفت و گو نقش کم رنگی در پیش بردن روایت دارد.
(۳) داستان با بیانی طنز آمیز و با بزرگ نمایی روایت می شود.
(۴) داستان بدون مقدمه چینی با گره افکنی آغاز می شود.

۹۲- کاربرد کدام گزینه در شعر زیر جزو ویژگی های زبانی شعر نیما است؟

- دم که لبخنده های بهاران / بود با سبزه جویباران / از بر پرتو ماه تابان / در بن صخره کوهساران / هر کجا بزم و رزمی ترا بود
(۱) سبزه جویباران
(۲) دم که
(۳) پرتو ماه تابان
(۴) بزم و رزمی ترا بود

محاسبات و نکته های مهم

۹۳- کدام گزینه با نگاه نیما به شعر - که نموده‌هایی از آن را در منظومهٔ افسانه می‌توان دید - منطبق نیست؟

(۱) بدون خلوت با خود شعر شما تطهیر نمی‌یابد ... شاعر این کالا {شعر} را که از جمعیت می‌گیرد، در خلوت خود منظم و قابل ارزش می‌کند.

(۲) شعر نباید شنونده را در فهمیدن معنی آن معطل کند.

(۳) برای شعر و شعاری چه لازم است؟ مایه‌ای از درد و فکرهای دور و دراز که با خود شاعر تغییر یافته و عوض شود.

(۴) توانایی {شاعرانه} در این است که خود را به جای دیگران بگذاریم و از دریچهٔ چشم آن‌ها نگاه کنیم.

۹۴- در منظومهٔ افسانه، شخصیت افسانه می‌تواند نماد از همهٔ موارد زیر باشد بجز ...

(۱) همزاد قدیم شاعر (۲) عشق با جلوه‌های گوناگون آن

(۳) زندگی و لحظه‌های ناپایدار آن (۴) وصال و آرامش آن جهانی

۹۵- کدام گزینه در مورد شعر افسانه درست است؟

(۱) شعر افسانه نخستین تجربهٔ شعر آزاد نیمایی به شمار می‌رود.

(۲) به طور کلی نظم قافیه‌ها در این شعر قابل پیش‌بینی نیست.

(۳) واژه‌های «گفت» و «گفتا» نقشی اندک در شکل‌دهی به وزن گفت‌وگویی شعر دارد.

(۴) الگوی وزنی مصراع‌ها در منظومهٔ افسانه یکسان است.

☆ زبان عربی

۹۶- اعراب کدام کلمه در بیت زیر خطا است؟

لا تحمدن امرأ حتی تجرّبه / و لا تذمّنه من غیر تجرّیب

(۱) امرأً (۲) تجرّبه (۳) لا تذمّنه (۴) غیر

محاسبات و نکته‌های مهم

۹۷- در کدام گزینه بخشی از مضمون بیت زیر آمده است؟

فان لم یکن فی المال وسع و کثرة / ففی النفس منی عزة و اباة

- (۱) پادشاهان سزاوارند بدان که برای کفایت مهمات انصار و اعوان شایسته گزینند.
- (۲) غافل ضعیف بر خواری کشیدن خو کرده باشد و به هیچ تأویل منظور و محترم و مطاع و مکرم نگردد.
- (۳) هر که بنیاد خدمت پادشاهان به نصیحت و امانت و عفاف و دیانت موکد گرداند ... کار او را استقامتی صورت نیندد.
- (۴) من از این هر دو طبقه نیستم. نه از غالب است که خیانت کنم و نه طبع خسیس که مذلت کشم.

۹۸- کدام گزینه درباره این دو بیت خطا است؟

فأنت لو استعرضت صحبک کلهم / و جربت منهم صاحباً بعد صاحب

لما تلق منهم شاهدها مثل شاهدهی / و لم ترض منهم غائباً مثل غائبی

(۱) مصراع دوم بیت اول جزای شرط است

(۲) «کل» بدل است

(۳) مرجع ضمیر «هم» در بیت دوم «صحبک» در بیت اول است.

(۴) «تلق» فعل معتل است.

۹۹- کدام گزینه مصراع دوم برای مصراع زیر است؟

لکن أتت بین السرور مساءة / ...

(۱) فزاد علی عجم الخطوب اعتدالها

(۲) للحادثات فهل ترانی اجزع

(۳) و المرء یشرق بالزلزال البارد

(۴) فلا تستعدنّ الحسام الیمنیا

محاسبات و نکته‌های مهم

۱۰۰- ترجمه کدام بیت خطا است؟

۱) احب الفتی ینفی الفواحش سمعه / کأن به عن کل فاحشه وقرا: جوانمردی را که گوشش زشتی‌ها را رد می‌کند، دوست دارم. گویی که از شنیدن گفتار زشت در آن گوش سنگینی و گرانی است.

۲) و انی شقی باللئام و لا تری / شقیئا هم الا کریم الشائل: و به درستی که من به سبب پست فطرتان بدبخت هستم و جز انسان نیک خصلت را نمی‌بینی که ایشان بدبخت کرده‌اند.

۳) فبادر إلى اللذات قبل فواتها / فإن قصاری ما تراه عناء: قبل از مرگ از لذت‌ها توبه کن زیرا که نهایت آن‌چه تو می‌بینی، رنج و زحمت است.

۴) دم للخلیل بوّده / ما خیر ودا لا یدوم: دوستی یار خود را پایدار بدار زیرا که دوستی ناپایدار نیکو نیست.

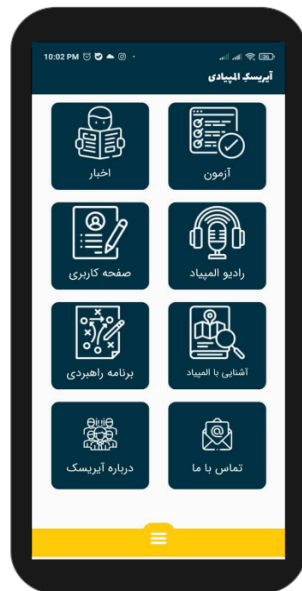
محاسبات و نکته‌های مهم

محاسبات و نکته‌های مهم

○ آشنایی و برنامه‌ریزی المپیادهای علمی

○ اطلاع‌رسانی تمام اخبار المپیادی کشور

○ مشاوره و کلاس‌های آنلاین

○ آزمون‌های آنلاین المپیاد

○ معرفی منابع و فروشگاه کتاب آنلاین

برای دریافت، تصویر بالا را اسکن یا
"المپیاد ایریسک" را جستجو کنید.

@irysccom

@irysc

iran.olympiad